DZIENNIK RZĄDOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Rok 1853.

Oddział piérwszy.

Część XLVIII.

Wydana i rozesłana dnia 10. Stycznia 1854.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1853.

Erste Abtheilung.

XLVIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 10. Jänner 1854.

197.

Rozrządzenie Ministra Wyznań i Oświecenia z dnia 31. Sierpnia 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXVI., nr. 196, wydana dnia 15. Października 1853).

tyczące się doglądania frekwentacyi i pilności słuchaczów nauk wydziałowych na uniwersytetach w Wiédniu, w Pradze, we Lwowie, Krakowie, Ołomuńcu, Gracu, Insbruku i Peszcie.

Ażeby przepisy istniejące, mające na celu pilną frekwentacyę i umiejętny postęp uczniów, otrzymały zastosowanie niewątpliwe, bezstronne i wczesne, i przezto skutek dzielny, a mając przytém na względzie, iż odnoszące się do tego postanowienia, objęte w §§. 53. i 55. rozporządzenia powszechnego o naukach wydziałowych z roku 1850 według dotychczasowego doświadczenia okazały się niedostatecznemi, uznałem potrzebę rozporządzić, co następuje:

1. W przyszłości kolegium profesorów winno się zgromadzać przynajmniéj raz na miesiąc po otwarciu roku szkolnego, zamieniać między sobą spostrzeżenia, poczynione nad pilnością uczniów w odwiedzaniu kolegiów, naradzać się nad tym przedmiotem, a następnie poczynić te kroki, które wyżwspomniana ustawa o naukach fakultetowych przepisuje.

Niniejsze rozporządzenie powinno wejść w wykonanie w roku szkolnym właśnie się rozpoczynającym.

2. W jaki sposób docenci ze względu na liczbę ich słuchaczów i inne szczegółowe stosunki czuwać winni nad frekwentacyą, to zostawionem jest do ich zdania tak jak to było rozporządzoném w rozrządzeniu ministeryalném z dnia 5. Lipca 1851 r. l. 6485. Jednakże obowiązani są szczególną uwagę zwracać na tych uczniów, którzy się znajdują na piérwszym roku nauk uniwersytetu lub którzy pobiérają stypendyum, lub nakoniec na tych, których postępowanie dało powód powątpiewania o ich pilności.

3. Ponieważ sama tylko frekwentacya bez pilnego dokładania się i rzeczywistego umiejętnego postępu byłaby zyskiem bardzo powierzchownym, dla tego wszystkim kolegiom profesorów przywodzi się na pamięć §. 51. wyżwspomnionéj ustawy i upomina się docentów, iż ich obowiązkiem jest, wyrobić sobie zdanie co do przykładania się do nauk słuchaczy swoich.

A ponieważ do tego prowadzą szczególnie kolokwia docentów z uczniami, jakoteż dysputacya uczniów między sobą pod kierunkiem docenta, i w przedmiotach przez niego zadanych, tudzież wypracowania na pismie, któreto środki używanemi są przez niektórych profesorów z szczególnym skutkiem, poleca się zatém ściśle ich zaprowadzenie powszechne.

197.

Erlaß des Ministers für Kultus und Unterricht vom 31. August 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVI. Stück, Nr. 196, ausgegeben am 15. Oktober 1853),

betreffend die Ueberwachung der Frequentazion und der Verwendung der Hörer der Fakultätsstudien an den Universitäten zu Wien, Prag, Lemberg, Krakau, Olmütz, Gratz, Innsbruck und Pesth.

Um den bestehenden, auf fleißige Frequentazion und wissenschaftlichen Fortgang der Studierenden hinzielenden Vorschriften verläßliche, unparteiliche und rechtzeitige Anwendung und hiedurch wirksamen Erfolg zu verschaffen, finde ich, da die bezüglichen Bestimmungen der §§. 53 und 55 der allgemeinen Verordnung über die Fakultätsstudien vom Jahre 1850 nach der bisherigen Erfahrung sich nicht als ausreichend erwiesen haben, zu verfügen:

1. In Hinkunft hat das Professoren-Kollegium wenigstens Einmal in jedem Monate nach eröffnetem Studienjahre zusammenzutreten, über den Besuchfleiß der Schüler die gemachten Beobachtungen auszutauschen, darüber zu berathen, und sohin zu jenen Maßregeln zu schreiten, welche das mehrerwähnte Gesetz über die Fakultätsstudien daran knüpft.

Diese Verfügung hat mit dem eben beginnenden Schuljahre in Wirksamkeit zu treten.

2. Die Art und Weise, in welcher die Dozenten mit Rücksicht auf die Zahl ihrer Hörer und andere spezielle Verhältnisse der Frequentazion zu überwachen haben, soll zwar, wie es nach dem Ministerial-Erlasse vom 5. Juli 1851 Z. 6485 bisher der Fall war, auch fernerhin ihrem Ermessen anheimgestellt seyn. Sie werden jedoch besondere Aufmerksamkeit denjenigen Studierenden zu widmen haben, welche sich im ersten Jahre des Universitäts-Studiums befinden, oder welche ein Stipendium genießen, oder endlich, deren Betragen bereits Ursache gegeben hat, ihren Fleiß zu bezweifeln.

3. Weil die große Frequentazion ohne eifrige Verwendung und wirklichen wissenschaftlichen Fortgang nur ein sehr äußerlicher Gewinn wäre, so wird allen Lehrer-Kollegien der §. 51 des obzitirten Gesetzes und den Dozenten in Erinnerung gebracht, daß es ihre Pflicht ist, über die wissenschaftliche Verwendung ihrer Hörer sich ein Urtheil zu bilden.

In soferne nun hiezu nicht nur Kolloquien der Dozenten mit den Studierenden, sondern auch Disputatorien der Studierenden unter einander unter der Leitung des Dozenten, und über von ihm gegebene Themata, sowie schriftliche Ausarbeitungen vorzugsweise eignen, und diese Mittel bereits von mehreren Professoren mit vorzüglichem Erfolge angewendet werden, wird ihre allgemeine Einführung dringend empfohlen.

4. Przy konferencyach miesięcznych kolegiów nauczycielskich, o których wyżéj była wzmianka, należy także wziąć pod rozwagę przedmiot dysputacyj i kolokwiów, i każdy docent powinien temata i pytania główne, które obrał za osnowę dysputacyi i wypracowań na pismie dla uczniów, załączyć do protokółu konferencyj.

Obwarowania, objęte w §§. 73 i 74. ustawy z dnia 1go Października 1850 roku, Dziennik praw Państwa nr. 370, tudzież w §§. 92. i 93. ustawy z 8. Października 1850 r., Dziennik praw Państwa nr. 430, nie mają zastosowania do niniejszych rozporządzeń.

Thun m. p.

198.

Rozrządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 23. Września 1853,

w przedmiocie nauki języków na gimnazyach prywatnych w Siedmiogrodzie.

Obacz Dziennik praw Państwa, cześć LXVI., nr. 197, wydaną dnia 15. Października 1853.

199.

Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia i Nadkomendy Wojskowéj z dnia 5. Października 1853,

obowiązujące w krajach koronnych Węgrzech, Kroacyi i Slawonii, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim, tudzież w c. k. Pograniczu Wojskowém,

w przedmiocie ustanowienia ojców kościelnych *(epitropów)* **dla utrzymywania w ewidencyi i zabezpieczenia majątku pierwotnego biskupstw greeko-nieunickich.**

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXVI., nr. 198, wydaną dnia 15. Października 1853.

200.

Rozporządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 5. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXVI., nr. 199, wydana dnia 15. Października 1853,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

mocą którego w porozumieniu z c. k. Ministeryum Spraw Wewnętrznych udzieloną zostaje norma o wystawianiu dyplomów dla akuszerek.

Wolność przenoszenia się akuszerek w ogólności nie tylko *implicite* dekretem Kancelaryi nadwornéj z dnia 17. Marca 1815 l. 268, lecz też wyra-

4. Bei den früher erwähnten allmonatlichen Konferenzen der Lehrer-Kollegien hat auch die Angelegenheit der Disputatorien und Kolloquien zur Sprache zu kommen, und jeder Dozent die Themata und Hauptfragen, die er zu Disputatorien oder zum Gegenstande schriftlicher Ausarbeitungen der Studierenden wählte, dem Konferenz-Protokolle beizulegen.

Die in den §§. 73 und 74 des Gesetzes vom 1. Oktober 1850, Reichs-Gesetzblatt Nr. 370, und in den §§. 92, 93 des Gesetzes vom 8. Oktober 1850, Reichs-Gesetzblatt Nr. 430, enthaltenen Restrikzionen haben auch auf die vorliegenden Verfügungen Anwendung zu finden.

Thun m. p.

198.

Erlaß des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 23. September 1853,

den Sprachunterricht an den Privat-Gymnasien in Siebenbürgen betreffend.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXVI. Stück, Nr. 197, ausgegeben am 15. Oktober 1853.

199.

Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht und des Armee-Ober-Kommando vom 5. Oktober 1853,

wirksam für die Kronländer Ungarn, Kroazien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat und die k. k. Militärgrenze,

über die Aufstellung von Kirchenvätern (Epitropen) zur Evidenzhaltung und Sicherstellung des Stammvermögens der griechisch nicht unirten Bisthümer.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXVI. Stück, Nr. 198, ausgegeben am 15. Oktober 1853.

200.

Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 5. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVI. Stück, Nr. 199, ausgegeben am 15. Oktober 1853)

wirksam für alle Kronländer,

wodurch im Einverständnisse mit dem k. k. Ministerium des Innern eine Norm bezüglich der Ausstellung der Diplome für Hebammen ertheilt wird.

Die Freizügigkeit der Hebammen überhaupt ist nicht bloß implicite durch das Hofkanzlei-Dekret vom 17. März 1815 Z. 268, sondern ausdrücklich auch durch das

źnie i dekretem Kancelaryi nadwornéj z dnia 24. Kwietnia 1827 l. 11,840 *). uznaną i wyrzeczoną została, przezco ograniczenie, ustanowione dekretem Kancelaryi nadwornéj z dnia 17. Lutego 1804 **) znowu zniesioném było.

Na przyszłość więc w dyplomach akuszerek kształconych czyto na uniwersytetach czy na liceach, zamiast ograniczenia ich praktyki na pewny kraj koronny, zamieszczoną być ma formułka, przez którą prawo ich wykonywania akuszeryi wyraźnie rozciągnionêm jest „na wszystkie kraje koronne Państwa Austryackiego".

Thun m. p.

201.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 6. Października 1853,

(Dziennik praw Panstwa, część LXVI., nr. 200, wydana dnia 15. Października 1853),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

celem objaśnienia artykułów 7. i 82. ustawy wekslowéj z dnia 25. Stycznia 1850 r., nr. 51. Dziennika praw Państwa.

Z powodu zaszłéj wątpliwości co do tego, czy akcept, zamieszczony na wekslu piérwéj niż podpis wystawiciela, posiada moc wekslu, postanowiło Ministeryum Sprawiedliwości objaśnić artykuły 7. i 82. powszechnéj ustawy wekslowéj z dnia 25. Stycznia 1850 r. nr. 51 Dziennika praw Państwa w sposób następujący:

Zarzut co do tego, iż w czasie, kiedy akceptacya lub inne oświadczenie obowiązujące (indossament, awal) na wekslu zamieszczonêm zostało, brakowało jeszcze podpisu wystawiciela, lub jednego z reszty innych wymogów wekslu istotnych, w artykule 4. wyszczególnionych, co dopiéro późniéj zapełnionêm zostało, przeciw trzeciemu rzetelnemu posiadaczowi wekslu żadnéj wcale niema mocy; przeciw tym zaś, którzy w samém zapełnieniu późniéj przedsiębranêm, udział mieli, wtedy tylko znajduje zastosowanie, kiedy dowiedzionêm jest, iż z dokumentem jeszcze nie zapełnionym przez nieprawne, lub zawartéj umowie sprzeczne zapełnienie zrobiono użycie, w ustawie zakazane.

Krauss m. p.

*) W Zbiorze ustaw i rozporządzeń politycznych, T. 55. str. 83. i t. d.

**) Tamże, T. 51. str. 25. i t. d.

Hofkanzlei-Dekret vom 24. April 1827 Z. 11.840*) anerkannt und ausgesprochen, somit die Beschränkung, welche durch das Hofkanzlei-Dekret vom 17. Februar 1804**) festgesetzt worden war, wieder aufgehoben worden.

Es ist daher künftig in den Diplomen der Hebammen, sie mögen auf Universitäten oder auf Lyzeen gebildet werden, statt einer Beschränkung ihrer Praxis auf ein gewisses Kronland, eine Formel aufzunehmen, durch welche ihr Befugniß zur Ausübung der Hebammenkunst „in allen Kronländern des österreichischen Kaiserstaates" ausgedrückt werde.

Thun m. p.

201.

Justizministerial-Verordnung vom 6. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVI. Stück, Nr. 200, ausgegeben am 15. Oktober 1853),

giltig für alle Kronländer,

zur Erläuterung der Artikel 7 und 82 der Wechselordnung vom 25. Jäner 1850. Nr. 51 des Reichs-Gesetzblattes.

Aus Anlaß des entstandenen Zweifels, ob ein Akzept, welches früher als die Unterschrift des Ausstellers auf den Wechsel gesetzt wurde, Wechselkraft besitze, hat das Justizministerium die Artikel 7 und 82 der allgemeinen Wechselordnung vom 25. Jäner 1850 Nr. 51 des Reichs-Gesetzblattes dahin zu erläutern befunden:

Die Einwendung, daß zur Zeit, als die Akzeptazion oder eine andere verbindliche Erklärung (Indossement, Aval) auf den Wechsel gesetzt wurde, die Unterschrift des Ausstellers, oder eines der übrigen im Artikel 4 aufgezählten wesentlichen Erfordernisse eines Wechsels noch gemangelt habe und erst später ausgefüllt worden sei, findet gegen einen dritten redlichen Inhaber des Wechsels in keinem Falle; gegen diejenigen aber, welche an der nachträglichen Ausfüllung selbst Theil genommen haben, nur dann Statt, wenn erwiesen wird, daß mit der noch unausgefüllten Urkunde durch eine unbefugte, oder der getroffenen Verabredung zuwider laufende Ausfüllung ein rechtswidriger Gebrauch gemacht worden ist.

Krauß m. p.

---

*) In der Sammlung der politischen Gesetze und Verordnungen, Band 55, Seite 83 und f. f.

**) Ebenda. Band 21, Seite 25 und f. f.

202.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, tudzież Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych z dnia 10. Października 1853,

obowiązujace w Królestwie Węgierskiém,

którém ustanowione zostają prowizoryczne postanowienia o stanowisku władz budowniczych i o zakresie w służbie budowniczéj.

Obacz Dziennik praw Państwa, część LXVI., nr. 201, wydaną dnia 15. Października 1853.

203.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 13. Października 1853,

(Dziennik praw Państwa, część LXVI., nr. 202, wydana dnia 15. Października 1853),

moc mające we wszystkich krajach koronnych,

o wydaniu 5-procentowych, na salinie Gmunden zabezpieczonych asygnacyj hypotecznych parcyalnych z terminem wypłatności sześćmiesięcznym, w granicach całkowitéj sumy 40 milionów, obecnie dla asygnacyj tych ustanowionéj.

Ministeryum Finansów uznało za stosowne, oprócz znajdujących się w obiegu $4\frac{1}{2}$-procentowych, na salinie Gmunden zabezpieczonych asygnacyj hypotecznych parcyalnych z terminem wypłaty cztérechmiesięcznym, wydać jeszcze 5-procentowe asygnacye z terminem wypłaty sześćmiesięcznym, atoliż w granicach sumy całkowitéj, dla tych asygnacyj ustanowionéj.

Wydaniem efektów tych zajmować się będą kasy centralne i filialne uprzywilejowanego Banku narodowego a to we Wiédniu, począwszy od dnia 20. m. b., w krajach koronnych zaś od dnia 31. m. b., a do obydwóch gatunków asygnacyj znajdują zastosowanie postanowienia dotychczasowe, dla $4\frac{1}{2}$-procentowych istniejące.

Baumgartner m. p.

202.

Verordnung der Ministerien des Innern, und für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 10. Oktober 1853,

giltig für das Königreich Ungarn,

womit provisorische Bestimmungen über die Stellung der Baubehörden und über die Wirkungskreise im Baudienste festgesetzt werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXVI. Stück, Nr. 201, ausgegeben am 15. Oktober 1853.

203.

Erlaß des Finanzministeriums vom 13. Oktober 1853,

(im Reichs-Gesetzblatte, LXVI. Stück, Nr. 202, ausgegeben am 15. Oktober 1853),

giltig für alle Kronländer,

die Hinausgabe von 5perzentigen, auf der Saline Gmunden versicherten Parzial-Hypothekar-Anweisungen mit einer sechsmonatlichen Verfallszeit innerhalb des für diese Anweisungen gegenwärtig festgesetzten Totalbetrages von 40 Millionen, betreffend.

Das Finanzministerium hat sich bestimmt gefunden, nebst den im Umlaufe befindlichen 4½perzentigen, auf der Saline Gmunden versicherten Parzial-Hypothekar-Anweisungen mit einer viermonatlichen Verfallsfrist, auch derlei 5perzentige Anweisungen mit einer sechsmonatlichen Verfallsfrist, jedoch innerhalb der Grenzen des für diese Anweisungen festgesetzten Totalbetrages, hinauszugeben.

Mit der Hinausgabe dieser Effekten, welche am 20. d. M. in Wien und am 31. d. M. in den Kronländern beginnen wird, sind die Zentral- und die Filialkassen der privilegirten Nationalbank betraut, und es haben hinsichtlich beider Gattungen von Anweisungen die bisher für die 4½perzentigen geltenden Bestimmungen in Anwendung zu kommen.

Baumgartner m. p.

202.

Verordnung der Ministerien des Innern, und für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 10. October 1853,

gültig für das Königreich Ungarn,

womit provisorische Bestimmungen über die [illegible] der Baubehörden und über die [illegible] im Baudienste festgesetzt werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, LXVI. Stück, Nr. 201, ausgegeben am 15. October 1853.

203.

Erlaß des Finanzministeriums vom 13. October 1853,

(im Reichs-Gesetzblatt, LXVI. Stück, Nr. 202, ausgegeben am 15. October 1853),

gültig für alle Kronländer,

die Hinausgabe von [illegible] Hypothekar-Anweisungen mit einer [illegible] Verfallszeit [illegible] betreffend.

Das Finanzministerium hat sich bestimmt gefunden, [illegible] 4 [illegible] percentigen, auf [illegible] Unterpfand-Hypothekar-Anweisungen mit einer [illegible] Verfallszeit [illegible] für diese Anweisungen [illegible].

Mit der Hinausgabe dieser Effecten, welche am 2[illegible] d. M. in Wien und am 31. d. M. in den Kronländern begonnen wird, sind die Central- und die Filialcassen der privilegirten Nationalbank betraut, und es [illegible] hinsichtlich dieser Gattungen von Anweisungen die bisher für die 4 [illegible] percentigen [illegible] Bestimmungen in Anwendung zu kommen.

Baumgartner m. p.